

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

25 iulie 2018*

„Trimitere preliminară – Procedură preliminară de urgență – Cooperare polițienească și judiciară în materie penală – Mandat european de arestare – Decizia-cadru 2002/584/JAI – Articolul 1 alineatul (3) – Proceduri de predare între statele membre – Condiții de executare – Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Articolul 47 – Dreptul de acces la o instanță judecătorească independentă și imparțială”

În cauza C-216/18 PPU,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de High Court (Înalta Curte, Irlanda), prin decizia din 23 martie 2018, primită de Curte la 27 martie 2018, în procedura referitoare la executarea unor mandate europene de arestare emise împotriva lui

LM,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul A. Tizzano, vicepreședinte, doamna R. Silva de Lapuerta (raportor), domnii M. Ilešič, J.-L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský, E. Levits și C.-G. Fernlund, președinți de cameră, și domnii A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin, F. Biltgen, C. Lycourgos și E. Regan, judecători,

avocat general: domnul E. Tanchev,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere cererea instanței de trimitere din 23 martie 2018, primită de Curte la 27 martie 2018, de judecare a trimiterii preliminare potrivit procedurii de urgență, conform articolului 107 din Regulamentul de procedură al Curții,

având în vedere Decizia din 12 aprilie 2018 a Camerei întâi de a admite această cerere,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 1 iunie 2018,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Minister for Justice and Equality, de M. Browne, în calitate de agent, asistată de S. Ní Chúlacháin, BL, de R. Farrell, SC, și de K. Colmcille, BL;
- pentru LM, de C. Ó Maolchallann, solicitor, de M. Lynam, BL, de S. Guerin, SC, și de D. Stuart, BL;
- pentru guvernul spaniol, de M. A. Sampol Pucurull, în calitate de agent;

* Limba de procedură: engleza.

- pentru guvernul maghiar, de M. Z. Fehér, în calitate de agent;
- pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman, în calitate de agent;
- pentru guvernul polonez, de Ł. Piebiak, de B. Majczyna și de J. Sawicka, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de J. Tomkin, de H. Krämer, de B. Martenczuk, de R. Troosters și de K. Banks, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 28 iunie 2018,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24) (denumită în continuare „Decizia-cadru 2002/584”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul executării, în Irlanda, a unor mandate europene de arestare emise de instanțele poloneze împotriva lui LM (denumit în continuare „persoana în cauză”).

Cadrul juridic

Tratatul UE

- 3 Articolul 7 TUE prevede:

„(1) La propunerea motivată a unei treimi din statele membre, a Parlamentului European sau a Comisiei Europene și cu aprobarea Parlamentului European, Consiliul, hotărând cu o majoritate de patru cincimi din membrii săi, poate să constate existența unui risc clar de încălcare gravă a valorilor prevăzute la articolul 2, de către un stat membru. Înainte de a proceda la această constatare, Consiliul audiază statul membru în cauză și îi poate adresa recomandări, hotărând după aceeași procedură.

Consiliul verifică cu regularitate dacă motivele care au condus la această constatare rămân valabile.

(2) Consiliul European, hotărând în unanimitate la propunerea unei treimi din statele membre sau a Comisiei Europene și cu aprobarea Parlamentului European, poate să constate existența unei încălcări grave și persistente a valorilor prevăzute la articolul 2, de către un stat membru, după ce a invitat acel stat membru să-și prezinte observațiile.

(3) În cazul în care a fost făcută constatarea menționată la alineatul (2), Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate decide să suspende anumite drepturi care îi revin statului membru în cauză în urma aplicării tratatelor, inclusiv dreptul de vot în Consiliu al reprezentantului guvernului aceluși stat membru. Procedând în acest fel, Consiliul ține seama de eventualele consecințe ale unei astfel de suspendări asupra drepturilor și obligațiilor persoanelor fizice și juridice.

Obligațiile care îi revin statului membru în cauză în temeiul tratatelor rămân obligatorii în orice situație pentru statul membru respectiv.

[...]”

Carta

- 4 Titlul VI din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), denumit „Justiția”, cuprinde articolul 47, intitulat „Dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil”, care prevede următoarele:

„Orice persoană ale cărei drepturi și libertăți garantate de dreptul Uniunii sunt încălcate are dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe judecătorești, în conformitate cu condițiile stabilite de prezentul articol.

Orice persoană are dreptul la un proces echitabil, public și într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege. Orice persoană are posibilitatea de a fi consiliată, apărută și reprezentată.

[...]”

- 5 Explicațiile cu privire la Carta drepturilor fundamentale (JO 2007, C 303, p. 17) precizează, referitor la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, că această dispoziție corespunde articolului 6 paragraful 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”).
- 6 Articolul 48 din cartă, intitulat „Prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare”, prevede:

„(1) Orice persoană acuzată este prezumată nevinovată până ce vinovăția va fi stabilită în conformitate cu legea.

(2) Oricărei persoane acuzate îi este garantată respectarea dreptului la apărare.”

Decizia-cadru 2002/584

- 7 Considerentele (5)-(8), (10) și (12) ale Deciziei-cadru 2002/584 sunt redactate după cum urmează:

„(5) [...] introducerea unui nou sistem simplificat de predare a persoanelor condamnate sau bănuite, cu scopul executării sentințelor de condamnare sau a urmăririlor, în materie penală, permite eliminarea complexității și a riscurilor de întârziere inerente procedurilor actuale de extrădare. [...]

(6) Mandatul de arestare european prevăzut în prezenta decizie-cadru constituie prima concretizare, în domeniul dreptului penal, a principiului recunoașterii reciproce pe care Consiliul European l-a calificat drept «piatra de temelie» a cooperării judiciare.

(7) Dat fiind faptul că obiectivul de a înlocui sistemul de extrădare multilateral întemeiat pe Convenția europeană privind extrădarea din 13 decembrie 1957 nu poate fi suficient realizat de statele membre acționând unilateral și, prin urmare, datorită dimensiunii și efectelor sale, poate fi mai bine realizat la nivelul Uniunii, Consiliul poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 2 [UE] și la articolul 5 [CE]. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut de acest ultim articol, prezenta decizie-cadru nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.

(8) Deciziile privind executarea mandatului european de arestare trebuie să facă obiectul unor controale suficiente, ceea ce înseamnă că o autoritate judiciară din statul membru în care a fost arestată persoana căutată va trebui să ia decizia de predare a acesteia.

[...]

(10) Mecanismul mandatului european de arestare se bazează pe un grad ridicat de încredere între statele membre. Punerea în aplicare a acestuia nu poate fi suspendată decât în caz de încălcare gravă și persistentă de către unul din statele membre a principiilor enunțate la articolul 6 alineatul (1) [UE, devenit, după modificare, articolul 2 TUE], constatată de Consiliu[ul European], în aplicarea articolului 7 alineatul (1) [UE, devenit, după modificare, articolul 7 alineatul (2) TUE] și cu consecințele prevăzute la alineatul (2) din același articol [devenit, după modificare, articolul 7 alineatul (3) TUE].

[...]

(12) Prezenta decizie-cadru respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în articolul 6 [UE] și reflectate în [cartă], în special în capitolul VI. Nimic din prezenta decizie-cadru nu poate fi interpretat ca o interdicție de a refuza predarea unei persoane împotriva căreia a fost emis un mandat european de arestare, atunci când există motive să se creadă, pe baza unor elemente obiective, că respectivul mandat de arestare a fost emis cu scopul de a urmări sau de a pedepsi o persoană pe motive de sex, rasă, religie, origine etnică, cetățenie, limbă, opinii politice sau orientare sexuală sau de a aduce atingere situației acestei persoane pentru oricare din aceste motive.

[...]”

8 Articolul 1 din această decizie-cadru, intitulat „Definiția mandatului european de arestare și obligația de executare a acestuia”, prevede:

„(1) Mandatul european de arestare este o decizie judiciară emisă de un stat membru în vederea arestării și a predării de către un alt stat membru a unei persoane căutate, pentru efectuarea urmăririi penale sau în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate.

(2) Statele membre execută orice mandat european de arestare, pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii-cadru.

(3) Prezenta decizie-cadru nu poate avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate de articolul 6 [UE].”

9 Articolele 3, 4 și 4a din decizia-cadru menționată prevăd motivele de neexecutare obligatorie și facultativă a mandatului european de arestare.

10 Intitulat „Recursul la autoritatea centrală”, articolul 7 din aceeași decizie-cadru prevede:

„(1) Fiecare stat membru poate desemna o autoritate centrală sau, atunci când sistemul juridic al acestuia prevede astfel, mai multe autorități centrale, pentru a asista autoritățile judiciare competente.

(2) Un stat membru poate, în cazul în care se dovedește necesar din motive de organizare a sistemului său judiciar, să încredințeze autorității sau autorităților sale centrale transmiterea și primirea administrative a mandatelor europene de arestare, precum și a oricărei alte corespondențe oficiale în legătură cu acestea.

Statul membru care dorește să utilizeze posibilitățile prevăzute în prezentul articol comunică Secretariatului General al Consiliului informațiile referitoare la autoritatea centrală sau la autoritățile centrale desemnate. Aceste indicații sunt obligatorii pentru toate autoritățile statului membru emitent.”

11 În conformitate cu articolul 15 din aceeași decizie-cadru, intitulat „Decizia de predare”:

„(1) Autoritatea judiciară de executare decide, în termenele și în condițiile stabilite în prezenta decizie-cadru, predarea persoanei.

(2) În cazul în care autoritatea judiciară de executare consideră că informațiile comunicate de statul membru emitent sunt insuficiente pentru a-i permite să decidă predarea, aceasta solicită furnizarea de urgență a unor informații suplimentare necesare, în special în legătură cu articolele 3-5 și 8, și poate stabili o dată limită pentru primirea acestora, ținând cont de necesitatea de a respecta termenele stabilite la articolul 17.

[...]”

Dreptul irlandez

12 Decizia-cadru 2002/584 a fost transpusă în ordinea juridică irlandeză prin European Arrest Warrant Act 2003 (Legea din 2003 privind mandatul european de arestare).

13 Articolul 37 alineatul (1) din Legea din 2003 privind mandatul european de arestare prevede:

„O persoană nu va fi predată în temeiul prezentei legi dacă:

(a) predarea sa este incompatibilă cu obligațiile statului, în conformitate cu:

(i) [CEDO] sau

(ii) protocoalele la [CEDO]

(b) predarea sa constituie o încălcare a unei dispoziții din Constituție [...]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

14 La 1 februarie 2012, la 4 iunie 2012 și la 26 septembrie 2013, instanțele poloneze au emis trei mandate europene de arestare (denumite în continuare „MEA”) împotriva persoanei în cauză, în vederea arestării sale și a predării acesteia instanțelor respective, în scopul desfășurării urmăririi penale, în special pentru trafic ilicit de stupefiante și de substanțe psihotrope.

15 La 5 mai 2017, persoana în cauză a fost reținută în Irlanda, în temeiul acestor MAE și a fost prezentată în fața instanței de trimitere, High Court (Înalta Curte, Irlanda). Ea a informat această instanță că nu este de acord cu predarea sa către autoritățile judiciare poloneze și a fost încarcerată în așteptarea unei decizii privind predarea sa către aceste autorități.

16 În susținerea opoziției față de predarea sa, persoana în cauză arată printre altele că această predare ar expune-o unui risc real de denegare de dreptate flagrantă, cu încălcarea articolului 6 din CEDO. În această privință, persoana în cauză susține în special că reformele legislative recente ale sistemului judiciar din Republica Polonă o privează de dreptul său la un proces echitabil. Aceste reforme ar compromite în mod fundamental baza încrederii reciproce dintre autoritatea emitentă a mandatului european de arestare și autoritatea de executare a acestui mandat, ceea ce ar repune în discuție funcționarea mecanismului mandatului european de arestare.

- 17 Persoana în cauză se întemeiază printre altele pe Propunerea motivată a Comisiei din 20 decembrie 2017, prezentată în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, referitoare la statul de drept în Polonia [COM(2017) 835 final] (denumită în continuare „propunerea motivată”), precum și pe documentele la care aceasta face trimitere.
- 18 În propunerea motivată, Comisia prezintă mai întâi în detaliu contextul și istoricul reformelor legislative, abordează în continuare două subiecte specifice de preocupare, și anume, pe de o parte, lipsa unui control independent și legitim al constituționalității și, pe de altă parte, riscul de a se aduce atingere independenței instanțelor de drept comun, și invită în cele din urmă Consiliul să constate că există un risc clar de încălcare gravă de către Republica Polonă a valorilor prevăzute la articolul 2 TUE, precum și să adreseze statului membru respectiv recomandările care se impun în această privință.
- 19 Propunerea motivată reia, pe de altă parte, constatările Comisiei pentru democrație prin drept a Consiliului European privind situația din Republica Polonă și efectele recentelor reforme legislative asupra sistemului judiciar al acestui stat membru.
- 20 În sfârșit, propunerea motivată arată preocupările serioase exprimate în această privință, în perioada precedentă adoptării propunerii menționate, de mai multe instituții și organisme internaționale și europene precum Comitetul pentru drepturile omului al Organizației Națiunilor Unite, Consiliul European, Parlamentul European și Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare, precum și, la nivel național, de Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia), de Trybunał Konstytucyjny (Curtea Constituțională, Polonia), de Rzecznik Praw Obywatelskich (Ombudsmanul, Polonia), de Krajowa Rada Sądownictwa (Consiliul Național al Magistraturii, Polonia) și de asociațiile judecătorilor și ale avocaților.
- 21 Pe baza informațiilor care figurează în propunerea motivată și a constatărilor Comisiei pentru democrație prin drept a Consiliului European privind situația din Republica Polonă și efectele recentelor reforme legislative asupra sistemului judiciar al acestui stat membru, instanța de trimitere concluzionează că, prin efectul cumulativ al reformelor legislative care au avut loc în Republica Polonă începând din anul 2015 privind în special Trybunał Konstytucyjny (Curtea Constituțională), Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), Consiliul Național al Magistraturii, organizarea instanțelor de drept comun, Școala Națională de Magistratură și Ministerul Public, statul de drept a fost încălcat în acest stat membru. Instanța de trimitere își întemeiază această concluzie pe constatarea unor evoluții considerate deosebit de importante, cum sunt:
- modificările rolului constituțional de protejare a independenței justiției atribuit Consiliului Național al Magistraturii, combinate cu numirile nelegale la Trybunał Konstytucyjny (Curtea Constituțională) de către guvernul polonez și cu refuzul acestuia din urmă de a publica anumite decizii;
 - faptul că ministrul justiției este în prezent procuror general, că are dreptul să joace un rol activ în urmărirea penală și că exercită un rol disciplinar în privința președinților de instanță, ceea ce are un potențial efect disuasiv asupra acestor președinți, având drept consecință un impact asupra administrării justiției;
 - faptul că Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) este afectată de pensionări din oficiu și de numiri viitoare și că numirile politice vor prevala în mare măsură în noua componență a Consiliului Național al Magistraturii și
 - faptul că integritatea și eficiența Trybunał Konstytucyjny (Curtea Constituțională) au fost perturbate în mare măsură întrucât nu există nicio garanție că legile din Polonia respectă Constituția poloneză, ceea ce este suficient, în sine, ca să producă efecte asupra sistemului de justiție penală în ansamblul său.

- 22 În aceste condiții, instanța de trimitere consideră că, deoarece competențele „largi și necontrolate” ale sistemului judiciar în Republica Polonă sunt contrare celor acordate într-un stat democratic guvernat de principiul statului de drept, există un risc real ca persoana în cauză să fie supusă arbitrarului pe parcursul procesului său în statul membru emitent. Astfel, predarea persoanei în cauză ar conduce la o încălcare a drepturilor sale prevăzute la articolul 6 din CEDO și ar trebui, prin urmare, să fie refuzată, în conformitate cu dreptul irlandez și cu articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu considerentul (10) al acesteia din urmă.
- 23 În această privință, instanța de trimitere arată că, în Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru (C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198), Curtea a statuat, în contextul unei predări susceptibile să conducă la o încălcare a articolului 3 din CEDO, că, în cazul în care autoritatea judiciară de executare constată deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește protecția în statul membru emitent, această autoritate trebuie să aprecieze, în mod concret și precis, dacă există motive serioase și temeinice de a crede că persoana în cauză va fi expusă unui risc real de a fi supusă în acest stat membru unui tratament inuman sau degradant. În această hotărâre, Curtea ar fi stabilit de asemenea o procedură în două etape pe care autoritatea judiciară de executare ar trebui să o aplice în astfel de împrejurări. Această autoritate ar trebui, mai întâi, să constate existența unor deficiențe generalizate sau sistemice în ceea ce privește protecția oferită în statul membru emitent și, ulterior, să solicite autorității judiciare a acestuia din urmă orice informații suplimentare necesare cu privire la protecția persoanei în cauză.
- 24 Or, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă, în cazul în care autoritatea judiciară de executare a constatat că valoarea comună a statului de drept consacrată la articolul 2 TUE a fost încălcată de statul membru emitent, iar această încălcare sistemică a statului de drept constituie, prin natura sa, o deficiență fundamentală a sistemului judiciar, cerința privind aprecierea, în mod concret și precis, în conformitate cu Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru (C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198), a existenței unor motive serioase și temeinice de a crede că persoana în cauză va fi expusă unui risc de încălcare a dreptului său la un proces echitabil, astfel cum este consacrat la articolul 6 din CEDO, este în continuare aplicabilă sau dacă, în asemenea împrejurări, se poate considera cu ușurință că o autoritate emitentă nu ar putea niciodată să acorde vreo garanție specifică referitoare la un proces echitabil pentru această persoană, dată fiind natura sistemică a încălcării statului de drept, în așa fel încât autoritatea judiciară de executare nu poate fi ținută să stabilească că există astfel de motive.
- 25 În aceste condiții, High Court (Înalta Curte) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Fără a aduce atingere concluziilor Curții din Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru (C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198), în cazul în care o instanță națională stabilește că există dovezi convingătoare cu privire la faptul că, în statul membru emitent, condițiile sunt incompatibile cu dreptul fundamental la un proces echitabil, deoarece sistemul de justiție însuși din statul membru emitent nu mai funcționează conform statului de drept, este necesar ca autoritatea judiciară de executare să efectueze o verificare suplimentară, în mod concret și precis, pentru a stabili dacă persoana în cauză riscă să nu beneficieze de un proces echitabil, dat fiind că procesul său se va desfășura în cadrul unui sistem care nu mai funcționează în spiritul statului de drept?
- 2) În cazul în care criteriul care trebuie aplicat necesită o verificare specifică a riscului real al unei denegări de dreptate flagrante cu care se poate confrunta persoana în cauză și atunci când instanța națională a concluzionat că există o încălcare sistemică a statului de drept, instanța națională, în calitate de autoritate judiciară de executare, este obligată să se adreseze autorității judiciare emitente pentru a obține orice alte informații necesare, care ar putea permite instanței naționale să înlăture existența riscului unui proces inequitabil, și, în cazul unui răspuns afirmativ, ce garanții ar fi necesare pentru ca un proces să fie echitabil?”

Cu privire la procedura de urgență

- 26 Instanța de trimitere a solicitat ca prezenta trimitere preliminară să fie judecată potrivit procedurii preliminare de urgență prevăzute la articolul 107 din Regulamentul de procedură al Curții.
- 27 În susținerea acestei cereri, instanța de trimitere a invocat printre altele faptul că persoana în cauză este în prezent privată de libertate, în așteptarea deciziei privind predarea sa autorităților poloneze, iar răspunsul la întrebările adresate va fi determinant pentru a lua o astfel de decizie.
- 28 În această privință, trebuie să se constate, în primul rând, că prezenta trimitere preliminară privește interpretarea Deciziei-cadru 2002/584, care face parte din domeniile prevăzute în titlul V din partea a treia din Tratatul FUE, referitor la spațiul de libertate, securitate și justiție. În consecință, această trimitere poate fi judecată potrivit procedurii preliminare de urgență.
- 29 În al doilea rând, în ceea ce privește criteriul privind urgența, este necesar, conform unei jurisprudențe constante a Curții, să se ia în considerare împrejurarea că persoana în cauză este în prezent privată de libertate și că menținerea sa în detenție depinde de soluționarea litigiului principal. Pe de altă parte, situația persoanei în cauză trebuie apreciată astfel cum se prezintă la data examinării cererii privind judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii de urgență (Hotărârea din 10 august 2017, *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, punctul 72 și jurisprudența citată).
- 30 Or, în speță, pe de o parte, este cert că la data respectivă persoana în cauză se afla în detenție. Pe de altă parte, menținerea în detenție a acesteia din urmă depinde de soluționarea cauzei principale, măsura detenției la care este supusă fiind dispusă, potrivit explicațiilor furnizate de instanța de trimitere, în cadrul executării unor MAE.
- 31 În aceste condiții, Camera întâi a Curții a decis, la 12 aprilie 2018, la propunerea judecătorului raportor, după ascultarea avocatului general, să admită cererea instanței de trimitere privind judecarea prezentei trimiteri preliminare potrivit procedurii preliminare de urgență.
- 32 Pe de altă parte, s-a decis să se trimită cauza în fața Curții pentru a fi atribuită Marii Camere.

Cu privire la întrebările preliminare

- 33 Cu titlu introductiv, reiese din motivarea deciziei de trimitere, precum și din referirea la Hotărârea din 5 aprilie 2016, *Aranyosi și Căldăraru* (C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198), care figurează în însuși textul primei întrebări, că întrebările adresate de instanța de trimitere privesc condițiile care permit autorității judiciare de executare să se abțină, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, să dea curs unui mandat european de arestare, din cauza riscului de încălcare, în cazul predării persoanei căutate către autoritatea judiciară emitentă, a dreptului fundamental la un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești independente, astfel cum este consacrat la articolul 6 paragraful 1 din CEDO, care, după cum reiese din cuprinsul punctului 5 din prezenta hotărâre, corespunde articolului 47 al doilea paragraf din cartă.
- 34 Prin urmare, este necesar să se considere că, prin intermediul celor două întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretat în sensul că, atunci când autoritatea judiciară de executare chemată să decidă cu privire la predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare în scopul efectuării urmăririi penale dispune de elemente, precum cele care figurează într-o propunere motivată a Comisiei, adoptată în temeiul articolului 7 alineatul (1) TUE, care tind să demonstreze existența unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil garantat de articolul 47 al doilea paragraf din cartă, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește independența puterii judecătorești din statul membru

emitent, autoritatea menționată trebuie să verifice, în mod concret și precis, dacă există motive serioase și temeinice de a crede că persoana în cauză va fi expusă unui astfel de risc în cazul predării către acest din urmă stat. În cazul unui răspuns afirmativ, instanța de trimitere solicită Curții să precizeze condițiile pe care o asemenea verificare trebuie să le îndeplinească.

- 35 Pentru a răspunde la întrebările adresate, trebuie amintit că dreptul Uniunii se întemeiază pe premisa fundamentală potrivit căreia fiecare stat membru împărtășește cu toate celelalte state membre și recunoaște că acestea împărtășesc cu el, o serie de valori comune pe care se întemeiază Uniunea, după cum se precizează la articolul 2 TUE. Această premisă implică și justifică existența încrederii reciproce dintre statele membre în recunoașterea acestor valori și, așadar, în respectarea dreptului Uniunii care le pune în aplicare (Hotărârea din 6 martie 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, punctul 34 și jurisprudența citată).
- 36 Atât principiul încrederii reciproce între statele membre, cât și principiul recunoașterii reciproce, care are la bază el însuși încrederea reciprocă dintre acestea din urmă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 august 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punctul 49 și jurisprudența citată), au, în dreptul Uniunii, o importanță fundamentală, având în vedere că permit crearea și menținerea unui spațiu fără frontiere interioare. Mai concret, principiul încrederii reciproce impune, îndeosebi în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, fiecăruia dintre aceste state să considere, mai puțin în situații excepționale, că toate celelalte state membre respectă dreptul Uniunii și în special drepturile fundamentale recunoscute de acesta (Hotărârea din 10 noiembrie 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 37 Astfel, atunci când pun în aplicare dreptul Uniunii, statele membre pot fi ținute, în temeiul acestuia, să prezume respectarea drepturilor fundamentale de către celelalte state membre, așa încât sunt lipsite nu numai de posibilitatea de a pretinde din partea unui alt stat membru un nivel național de protecție a drepturilor fundamentale mai ridicat decât cel asigurat de dreptul Uniunii, ci și, mai puțin în situații excepționale, de posibilitatea de a verifica dacă acest alt stat membru a respectat efectiv, într-un caz concret, drepturile fundamentale garantate de Uniune [Avizul 2/13 (Aderarea Uniunii la CEDO) din 18 decembrie 2014, EU:C:2014:2454, punctul 192].
- 38 Reiese din considerentul (6) al Deciziei-cadru 2002/584 că mandatul european de arestare prevăzut în această decizie-cadru constituie prima concretizare, în domeniul dreptului penal, a principiului recunoașterii reciproce.
- 39 Astfel cum reiese mai ales din articolul 1 alineatele (1) și (2) și din considerentele (5) și (7) ale Deciziei-cadru 2002/584, aceasta are ca obiect înlocuirea sistemului multilateral de extrădare întemeiat pe Convenția europeană privind extrădarea din 13 decembrie 1957 cu un sistem de predare între autoritățile judiciare a persoanelor condamnate sau bănuite în scopul executării sentințelor de condamnare sau a urmăririlor, acest din urmă sistem fiind bazat pe principiul recunoașterii reciproce (Hotărârea din 10 noiembrie 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, punctul 25 și jurisprudența citată).
- 40 Decizia-cadru 2002/584 vizează astfel, prin introducerea unui nou sistem simplificat și mai eficient de predare a persoanelor condamnate sau bănuite că au încălcat legea penală, să faciliteze și să accelereze cooperarea judiciară în scopul de a contribui la realizarea obiectivului atribuit Uniunii de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, întemeindu-se pe gradul ridicat de încredere care trebuie să existe între statele membre (Hotărârea din 10 noiembrie 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, punctul 25 și jurisprudența citată).
- 41 În domeniul reglementat de Decizia-cadru 2002/584, principiul recunoașterii reciproce, care constituie, astfel cum reiese în special din considerentul (6) al acesteia, „piatra de temelie” a cooperării judiciare în materie penală, își găsește aplicarea la articolul 1 alineatul (2) din decizia-cadru menționată, care consacră regula potrivit căreia statele membre sunt obligate să execute orice mandat european de

arestare pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile aceleiași decizii-cadru. Autoritățile judiciare de executare nu pot refuza, așadar, în principiu, să execute un asemenea mandat decât pentru motivele, enumerate în mod exhaustiv, de neexecutare prevăzute de Decizia-cadru 2002/584, iar executarea mandatului european de arestare nu poate fi subordonată decât uneia dintre condițiile prevăzute limitativ la articolul 5 din această decizie-cadru. În consecință, în timp ce executarea mandatului european de arestare constituie principiul, refuzul executării este conceput ca o excepție, care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 august 2017, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punctele 49 și 50, precum și jurisprudența citată).

- 42 Astfel, Decizia-cadru 2002/584 prevede explicit motivele de neexecutare obligatorie (articolul 3) și facultativă (articolele 4 și 4a) a mandatului european de arestare, precum și garanțiile pe care trebuie să le ofere statul membru emitent în cazuri speciale (articolul 5) (a se vedea Hotărârea din 10 august 2017, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punctul 51).
- 43 Totuși, Curtea a admis că pot fi aduse unele limitări principiilor recunoașterii și încrederii reciproce dintre state membre „în situații excepționale” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2016, *Aranyosi și Căldăraru*, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 82, precum și jurisprudența citată).
- 44 În acest context, Curtea a recunoscut, în anumite condiții, posibilitatea autorității judiciare de executare de a pune capăt procedurii de predare instituite prin Decizia-cadru 2002/584, în cazul în care o astfel de predare riscă să conducă la un tratament inuman sau degradant, în sensul articolului 4 din cartă, al persoanei căutate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2016, *Aranyosi și Căldăraru*, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 104).
- 45 În acest scop, Curtea s-a întemeiat, pe de o parte, pe articolul 1 alineatul (3) din decizia-cadru menționată, care prevede că aceasta nu poate avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate la articolele 2 și 6 TUE, și, pe de altă parte, pe caracterul absolut al dreptului fundamental garantat de articolul 4 din cartă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2016, *Aranyosi și Căldăraru*, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctele 83 și 85).
- 46 În speță, întemeindu-se pe propunerea motivată și pe documentele la care aceasta face referire, persoana în cauză s-a opus predării sale autorităților judiciare poloneze arătând printre altele că o astfel de predare ar expune-o unui risc real de denegare de dreptate flagrantă ca urmare a lipsei de independență a instanțelor din statul membru emitent, care rezultă din punerea în aplicare a reformelor legislative recente ale sistemului judiciar din acest stat membru.
- 47 Prin urmare, mai întâi trebuie să se verifice dacă, la fel ca un risc real de încălcare a articolului 4 din cartă, un risc real de încălcare a dreptului fundamental al persoanei în cauză la o instanță judecătorească independentă și, prin urmare, a dreptului său fundamental la un proces echitabil, astfel cum este prevăzut la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, poate să permită autorității judiciare de executare să se abțină, în mod excepțional, să dea curs unui mandat european de arestare, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584.
- 48 În această privință, trebuie subliniat că cerința independenței judecătorilor ține de substanța dreptului fundamental la un proces echitabil, care are o importanță esențială în calitate de garant al protecției ansamblului drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii și al menținerii valorilor comune ale statelor membre prevăzute la articolul 2 TUE, în special a valorii statului de drept.

- 49 Astfel, Uniunea este o uniune de drept în care justițiabilii au dreptul de a contesta în justiție legalitatea oricărei decizii sau a oricărui act național referitor la aplicarea în privința lor a unui act al Uniunii (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 31 și jurisprudența citată).
- 50 În conformitate cu articolul 19 TUE, care concretizează valoarea statului de drept prevăzută la articolul 2 TUE, revine instanțelor naționale și Curții obligația de a garanta deplina aplicare a dreptului Uniunii în toate statele membre, precum și protecția jurisdicțională a drepturilor conferite justițiabililor de dreptul menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 32 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 6 martie 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, punctul 36 și jurisprudența citată).
- 51 Existența însăși a unui control jurisdicțional efectiv destinat să asigure respectarea dreptului Uniunii este inerentă unui stat de drept (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 36 și jurisprudența citată).
- 52 În consecință, orice stat membru trebuie să se asigure că organismele care, în calitate de „instanță” în sensul definit de dreptul Uniunii, fac parte din sistemul său de căi de atac în domeniile reglementate de dreptul Uniunii îndeplinesc cerințele unei protecții jurisdicționale efective (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 37).
- 53 Or, pentru ca această protecție să fie garantată, prezervarea independenței organismelor menționate este primordială, astfel cum se confirmă la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, care menționează accesul la o instanță judecătorească „independentă” printre cerințele legate de dreptul fundamental la o cale de atac efectivă (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 41).
- 54 Independența instanțelor naționale este în special esențială pentru buna funcționare a sistemului de cooperare judiciară constituit de mecanismul trimerii preliminare prevăzut la articolul 267 TFUE, întrucât, potrivit jurisprudenței constante a Curții, acest mecanism nu poate fi activat decât de un organism care are sarcina de a aplica dreptul Uniunii și care îndeplinește printre altele acest criteriu de independență (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 43).
- 55 În măsura în care, după cum s-a arătat la punctul 40 din prezenta hotărâre, Decizia-cadru 2002/584 urmărește să instituie un sistem simplificat de predare directă între „autoritățile judiciare” în scopul de a asigura libera circulație a deciziilor judiciare în materie penală în spațiul de libertate, securitate și justiție, prezervarea independenței unor astfel de autorități este de asemenea primordială în cadrul mecanismului mandatului european de arestare.
- 56 Așadar, Decizia-cadru 2002/584 are la bază principiul potrivit căruia deciziile referitoare la mandatul european de arestare beneficiază de toate garanțiile proprii deciziilor judiciare, în special de cele rezultate din drepturile fundamentale și din principiile juridice fundamentale prevăzute la articolul 1 alineatul (3) din decizia-cadru menționată. Aceasta presupune ca nu numai decizia referitoare la executarea unui mandat european de arestare, ci și cea referitoare la emiterea unui astfel de mandat să fie luate de o autoritate judiciară care îndeplinește cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective – printre care garanția independenței –, astfel încât întreaga procedură de predare între statele membre prevăzută de Decizia-cadru 2002/584 să se desfășoare sub control judiciar (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 noiembrie 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, punctul 37 și jurisprudența citată).

- 57 În plus, trebuie arătat că, în cadrul procedurii de urmărire penală, de executare a unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate ori în cadrul procedurii penale pe fond, care rămân în afara domeniului de aplicare al Deciziei-cadru 2002/584 și al dreptului Uniunii, statele membre rămân supuse obligației de a respecta drepturile fundamentale consacrate de CEDO sau de dreptul lor național, inclusiv dreptul la un proces echitabil și garanțiile care decurg din acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 mai 2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, punctul 48).
- 58 Gradul ridicat de încredere dintre statele membre pe care se bazează mecanismul mandatului european de arestare se întemeiază, așadar, pe premisa potrivit căreia instanțele penale din alte state membre, care, ca urmare a executării unui mandat european de arestare, vor trebui să desfășoare procedura de urmărire penală sau de executare a unei pedepse ori a unei măsuri de siguranță privative de libertate, precum și procedura penală pe fond, îndeplinesc cerințele unei protecții jurisdicționale efective, printre care figurează în special independența și imparțialitatea instanțelor respective.
- 59 Prin urmare, trebuie să se considere că existența unui risc real ca persoana care face obiectul unui mandat european de arestare să sufere, în cazul predării către autoritatea judiciară emitentă, o încălcare a dreptului său fundamental la o instanță judecătorească independentă și, prin urmare, a substanței dreptului său fundamental la un proces echitabil, garantat de articolul 47 al doilea paragraf din cartă, poate să permită autorității judiciare de executare să se abțină, în mod excepțional, să dea curs acestui mandat european de arestare, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584.
- 60 În consecință, atunci când, precum în cauza principală, persoana care face obiectul unui mandat european de arestare invocă, pentru a se opune predării sale către autoritatea judiciară emitentă, existența unor deficiențe sistemice sau, cel puțin, generalizate care, potrivit acesteia, pot să afecteze independența puterii judecătorești în statul membru emitent și să aducă astfel atingere substanței dreptului său fundamental la un proces echitabil, autoritatea judiciară de executare este ținută să aprecieze existența unui risc real ca persoana în cauză să sufere o încălcare a dreptului fundamental respectiv atunci când trebuie să decidă cu privire la predarea acesteia către autoritățile statului membru menționat (a se vedea prin analogie Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 88).
- 61 În acest scop, autoritatea judiciară de executare trebuie, într-o primă etapă, în temeiul unor elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător privind funcționarea sistemului judiciar în statul membru emitent (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 89), să evalueze existența unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil, legată de o lipsă de independență a instanțelor statului membru respectiv, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în acest din urmă stat. Informațiile care figurează într-o propunere motivată adresată recent Consiliului de către Comisie, în temeiul articolului 7 alineatul (1) TUE, constituie elemente deosebit de relevante în scopul acestei evaluări.
- 62 O asemenea evaluare trebuie efectuată pe baza standardului de protecție a dreptului fundamental garantat de articolul 47 al doilea paragraf din cartă (a se vedea prin analogie Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 88 și jurisprudența citată).
- 63 În această privință, referitor la cerința de independență a instanțelor care face parte din substanța acestui drept, trebuie amintit că această cerință este inerentă activității de judecată și cuprinde două aspecte. Primul aspect, de ordin extern, presupune ca instanța respectivă să își exercite funcțiile în mod complet autonom, fără a fi supusă vreunei legături ierarhice sau de subordonare și fără să primească dispoziții sau instrucțiuni, indiferent de originea lor, și să fie astfel protejată de intervenții

sau de presiuni exterioare susceptibile să aducă atingere independenței de judecată a membrilor săi și să influențeze deciziile acestora (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 44 și jurisprudența citată).

- 64 Această libertate indispensabilă în privința unor asemenea elemente externe necesită anumite garanții de natură să protejeze persoana celor care au îndatorirea de a judeca, cum ar fi inamovibilitatea (Hotărârea din 19 septembrie 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, punctul 51 și jurisprudența citată). Perceperea de către aceștia a unei remunerații cu un nivel adecvat în raport cu importanța funcțiilor pe care le exercită constituie de asemenea o garanție inerentă independenței judecătorilor (Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 45).
- 65 Al doilea aspect, de ordin intern, este legat de noțiunea de imparțialitate și vizează echidistanța față de părțile din litigiu și de interesele lor din perspectiva obiectului acestuia. Aspectul menționat impune respectarea obiectivității și lipsa oricărui interes în soluționarea litigiului în afara strictei aplicări a normei de drept (Hotărârea din 19 septembrie 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, punctul 52 și jurisprudența citată).
- 66 Aceste garanții de independență și de imparțialitate postulează existența unor norme, în special în ceea ce privește compunerea instanței, numirea, durata funcției, precum și cauzele de abținere, de recuzare și de revocare a membrilor săi, care să permită înlăturarea oricărei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea instanței respective în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă. Pentru a considera îndeplinită condiția referitoare la independența instanței respective, jurisprudența impune în special existența unor dispoziții legislative exprese care să prevadă cazurile de revocare a membrilor acesteia (Hotărârea din 9 octombrie 2014, TDC, C-222/13, EU:C:2014:2265, punctul 32 și jurisprudența citată).
- 67 Cerința de independență impune de asemenea ca regimul disciplinar al celor care au îndatorirea de a judeca să prezinte garanțiile necesare pentru a evita orice risc de utilizare a unui astfel de regim ca sistem de control politic al conținutului deciziilor judiciare. În această privință, adoptarea unor norme care definesc printre altele atât comportamentele ce constituie încălcări disciplinare, cât și sancțiunile aplicabile în mod concret, care prevăd intervenția unei instanțe independente în conformitate cu o procedură care garantează pe deplin drepturile consacrate la articolele 47 și 48 din cartă, în special dreptul la apărare, și care consacră posibilitatea de a contesta în justiție deciziile organelor disciplinare constituie un ansamblu de garanții esențiale pentru menținerea independenței puterii judecătorești.
- 68 Dacă, în raport cu cerințele amintite la punctele 62-67 din prezenta hotărâre, autoritatea judiciară de executare constată că există, în statul membru emitent, un risc real de încălcare a substanței dreptului fundamental la un proces echitabil ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește puterea judecătorească din acest stat membru, de natură să compromită independența instanțelor din statul menționat, această autoritate trebuie, într-o a doua etapă, să aprecieze în mod concret și precis dacă, în împrejurările speței, există motive serioase și temeinice de a crede că, în urma predării sale către statul membru emitent, persoana căutată va fi expusă acestui risc (a se vedea prin analogie, în contextul articolului 4 din cartă, Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctele 92 și 94).
- 69 Această apreciere concretă se impune de asemenea atunci când, precum în speță, pe de o parte, statul membru emitent a făcut obiectul unei propuneri motivate a Comisiei, adoptată în temeiul articolului 7 alineatul (1) TUE, în scopul constatării de către Consiliu a existenței unui risc clar de încălcare gravă de către statul membru menționat a valorilor prevăzute la articolul 2 TUE, precum statul de drept, ca urmare, printre altele, a unor atingeri aduse independenței instanțelor naționale, și, pe de altă parte, autoritatea judiciară de executare consideră că dispune, printre altele pe baza unei astfel de propuneri, de elemente de natură să demonstreze existența unor deficiențe sistemice, în ceea ce privește valorile menționate, la nivelul puterii judecătorești din acest stat membru.

- 70 Astfel, reiese din considerentul (10) al Deciziei-cadru 2002/584 că punerea în aplicare a mecanismului mandatului european de arestare nu poate fi suspendată decât în caz de încălcare gravă și persistentă de către unul din statele membre a principiilor enunțate la articolul 2 TUE, constatată de Consiliul European în aplicarea articolului 7 alineatul (2) TUE, cu consecințele prevăzute la alineatul (3) al aceluiași articol.
- 71 Rezultă, așadar, din însuși modul de redactare a acestui considerent că revine Consiliului European sarcina să constate o încălcare, în statul membru emitent, a principiilor prevăzute la articolul 2 TUE, printre care figurează cel al statului de drept, în scopul suspendării, în raport cu acest stat membru, a aplicării mecanismului mandatului european de arestare.
- 72 Prin urmare, numai în prezența unei decizii a Consiliului European de constatare, în condițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (2) TUE, a unei încălcări grave și persistente în statul membru emitent a principiilor prevăzute la articolul 2 TUE, cum sunt cele inerente statului de drept, urmate de suspendarea de către Consiliu a aplicării Deciziei-cadru 2002/584 în raport cu acest stat membru, autoritatea judiciară de executare ar fi ținută să refuze în mod automat executarea oricărui mandat european de arestare emis de statul membru respectiv, fără a trebui să efectueze o apreciere concretă a riscului real la care este expusă persoana în cauză de a i se afecta substanța dreptului său fundamental la un proces echitabil.
- 73 În consecință, atât timp cât o astfel de decizie nu este adoptată de Consiliul European, autoritatea judiciară de executare nu poate să se abțină, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, să dea curs unui mandat european de arestare emis de un stat membru care face obiectul unei propuneri motivate în sensul articolului 7 alineatul (1) TUE decât în împrejurări excepționale în care autoritatea menționată constată, în urma unei aprecieri concrete și precise a speței, că există motive serioase și temeinice de a crede că persoana care face obiectul acestui mandat european de arestare va fi expusă, în urma predării sale către autoritatea judiciară emitentă, unui risc real de încălcare a dreptului său fundamental la o instanță judecătorească independentă și, prin urmare, a substanței dreptului său fundamental la un proces echitabil.
- 74 În cadrul unei astfel de aprecieri, autoritatea judiciară de executare trebuie în special să examineze în ce măsură deficiențele sistemice sau generalizate, în ceea ce privește independența instanțelor judecătorești din statul membru emitent, confirmate de elementele de care dispune, pot avea un impact la nivelul instanțelor din acest stat competente să se pronunțe cu privire la procedurile la care va fi supusă persoana căutată.
- 75 Dacă din această examinare rezultă că deficiențele menționate pot să afecteze instanțele respective, autoritatea judiciară de executare mai trebuie să evalueze, în lumina preocupărilor specifice exprimate de persoana în cauză și a informațiilor furnizate eventual de aceasta, dacă există motive serioase și temeinice de a crede că persoana respectivă va fi expusă unui risc real de încălcare a dreptului său fundamental la o instanță judecătorească independentă și, prin urmare, a substanței dreptului său fundamental la un proces echitabil, având în vedere situația sa personală, precum și natura infracțiunii pentru care este urmărită și contextul factual care stau la baza mandatului european de arestare.
- 76 Pe de altă parte, autoritatea judiciară de executare trebuie, în aplicarea articolului 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584, să solicite autorității judiciare emitente orice informații suplimentare pe care le consideră necesare pentru a evalua existența unui asemenea risc.
- 77 În cadrul unui astfel de dialog între autoritatea judiciară de executare și autoritatea judiciară emitentă, aceasta din urmă poate, dacă este cazul, să furnizeze autorității judiciare de executare orice element obiectiv privind eventualele modificări referitoare la condițiile de protecție în statul membru emitent a garanției de independență judiciară, de natură să înlăture existența acestui risc pentru persoana în cauză.

- 78 În ipoteza în care informațiile pe care autoritatea judiciară emitentă, după ce a recurs, la nevoie, la asistența autorității centrale sau a uneia dintre autoritățile centrale ale statului membru emitent, în sensul articolului 7 din Decizia-cadru 2002/584 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 97), le-a comunicat autorității judiciare de executare nu o determină pe aceasta din urmă să înlătore existența unui risc real ca persoana în cauză să sufere, în statul membru menționat, o încălcare a dreptului său fundamental la o instanță judecătorească independentă și, prin urmare, a substanței dreptului său fundamental la un proces echitabil, autoritatea judiciară de executare trebuie să se abțină să dea curs mandatului european de arestare emis împotriva persoanei respective.
- 79 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretat în sensul că, atunci când autoritatea judiciară de executare chemată să decidă cu privire la predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare în scopul efectuării urmăririi penale dispune de elemente, precum cele care figurează într-o propunere motivată a Comisiei, adoptată în temeiul articolului 7 alineatul (1) TUE, care tind să demonstreze existența unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil garantat de articolul 47 al doilea paragraf din cartă, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește independența puterii judecătorești din statul membru emitent, autoritatea menționată trebuie să verifice în mod concret și precis dacă, având în vedere situația personală a acestei persoane, precum și natura infracțiunii pentru care ea este urmărită și contextul factual care stau la baza mandatului european de arestare și ținând seama de informațiile furnizate de statul membru emitent în aplicarea articolului 15 alineatul (2) din decizia-cadru menționată, există motive serioase și temeinice de a crede că persoana respectivă va fi expusă unui astfel de risc în cazul predării către acest din urmă stat.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 80 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

Articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009, trebuie interpretat în sensul că, atunci când autoritatea judiciară de executare chemată să decidă cu privire la predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare în scopul efectuării urmăririi penale dispune de elemente, precum cele care figurează într-o propunere motivată a Comisiei Europene, adoptată în temeiul articolului 7 alineatul (1) TUE, care tind să demonstreze existența unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil garantat de articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește independența puterii judecătorești din statul membru emitent, autoritatea menționată trebuie să verifice în mod concret și precis dacă, având în vedere situația personală a acestei persoane, precum și natura infracțiunii pentru care ea este urmărită și contextul factual care stau la baza mandatului european de arestare și ținând seama de informațiile furnizate de statul membru emitent în aplicarea articolului 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată, există motive serioase și temeinice de a crede că persoana respectivă va fi expusă unui astfel de risc în cazul predării către acest din urmă stat.

Semnături